

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 » — »
Negyedévre . . . 2 » 50 »
Egy hóra . . . — » 85 »
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. itélőtábla épületével szemben,

hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Aki vizet prédikál.

Pécs, 1898. október 31.

Azok a szegény páriák, a kiknek egyedüli büszkesége, hogy ők »állami« tisztviselők, egyszer próbálkoztak vele, hogy ember számba vétesse s abban a téves fölfogásban, hogy ők az államnak és nem a kormánynak személyes szolgálatára vannak rendeltetve, mozgalmat indítottak nyomoruságos anyagi helyzetük javítására, országos gyűlést is tartottak s ott erős joguk tudatában helylyel-közzel erőlyes kifejezésekkel is hangsúlyozták, hogy jogos követeléseik érvényesülésének végre valahára itt lenne már az ideje.

Persze azt hitték ők, hogy a gyülekezési jog, meg a vélemény-nyilvánítási szabadság őket is megilleti, még pedig annál is inkább, mert bármily mostohán gondoskodik is az anyagiakban róluk a kormány, a politikai jogok teljességét mégis biztosítja utolsó alkalmazottjának is s attól soha sem kell tartania egyetlen állami tisztviselőnek sem, hogy neve a választók jegyzékéből ki talál maradni.

Ebből az aggódo gondosságból azt magyarázták ki a tisztviselők, hogy a kormány az elvont anyagiakért a politikai jogok teljességével akarja őket kárpótolni, a mivel természetesen vele jár, hogy valamennyien részt vegyenek az ország ügyei-

nek intézésében s így joguk is legyen a kormányzat ténykedéseit bírálni, mert hisz ez minden választó politikai jogosultságának elválaszthatatlan kiegészítő része.

Tegnap azonban az ellenkezőről kellett meggyőződnie, mert küldöttségüknek a miniszterelnök megmagyarázta, hogy a mikor ők birálatot mondanak a kormányzatnak őket legközelebből érintő ténykedései felől, ezt a kormány jogtalan erőszaknak minősíti, a melylyel nem fognak elérni semmit, s a mikor szemére merik lobbantani a kormánynak, hogy legjogosabb igényeik teljesítésére sincsen gondja, ez nem egyéb, mint politikai töke kovácsolása követeléseik kieroszakolására, amit a kormány tűrni nem fog.

Milyen szépen is hangzott Bánffy báró szájából az a válasz, hogy: »erőszakkal semmit sem lehet keresztülvinni«. Ez a kijelentés a szolnok-dobokai államférfiutól csakugyan olyan meglepő ujdonság számba mehetett, hogy az a tisztelgő küldöttség méltán ámulhatott el rajta. Az az államférfi, aki azt, hogy létezéséről egyáltalán tudomást vettek, nem köszönheti másnak, mint a főispáni székben elkövetett erőszakoskodásának; akit épen ennek a jeles tulajdonságának a révén ültettek be a képviselőház elnöki székébe mumusnak; aki a miniszterelnöki székben összes sikereit csakis a legégbekiáltóbb erőszakra képes

visszavezetni: az kenetteljesen oktatja ki a kenyérért könyörgő alantasokat, hogy erőszakkal semmit sem lehet keresztülvinni.

Hát azt hiszi az erőszaknak ez a prototipusa, hogy az állami tisztviselők annyira a fejük lágyára estek, hogy észre ne vegyék az ő tettei és a hozzájuk intézett szavai között a szembeszökő, óriási különbséget s hiszi-e, hogy foganatja legyen annak a prédikációnak, amit a pálinkás-butikok törzsvendége tart a vizivás egyedül üdvözítő voltáról?

Ilyen a viszony Bánffy báró tettei s ama szavai közt, a melyekkel a tisztviselők előtt az erőszak haszontalan voltát ecsetelte. Ha azonban közelebből vizsgáljuk ezeknek a szavaknak igazi értelmét, akkor rájövünk, hogy magában ebben a kijelentésben is a legnagyobb foku erőszak rejlik. Ezzel ugyanis Bánffy báró azt adta tudokra a tisztviselőknél, hogy haszontalan apellálnak a jogra és igazságra, a magyar kormánytól önértékes követeléssel elérni semmit sem fognak, mert ennek nem önértékes tisztviselőkre van szüksége, akik pontosan és lelkiismeretesen teljesítve kötelességüket, azon kívül a haza szabad polgárainak érezzék magukat, hanem a porban csúszó-mászó szolgálókra, akik a hivatalban ép úgy, mint azon kívül meggyőződésük szabadságát fölállozzák a kenyéradó gazdának s békességes türelemmel

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Halottak napján.

— A »Pécsi Figyelő« eredeti tárcája. —

Ünnep van.

Legszomorubb napja az évnek.

Nyomasztó csend honol a temető felett.

A sárguló lombok között a hervadás regéjét suttogja az elkésett őszi szellő. Szomoru rege, a legcsüggedtebbnek is könybe lábad hallatára szeme. Oly gyötrő, oly nehéz e vigasztalan tudat.

Pedig ma ünnep van.

A sirok hervadó hantjait virágkoszoruk borítják el. Az enyészet szomoru hajlékát a gyertyák milliója ma egyszerűségéből az élet, a fény hazájává varázsolja át. A résztvevő szívek seregestül tódulnak a távozottak birodalma felé.

Szomoru ut. Kinzó gyötrelem.

Itt az elhagyott özvegy, a gyámolójától megfosztott árva, ott a reményei közepette megtört jegyes, a kétségbeesett barát.

Bolyonganak az utakon. Rettegnek a perctől, mely szeretteik sirjához viszi. Néma fájdalom fojtja el hangukat. Az ész hallgat, csak a szív beszél.

Egy ifju törtet a sokaság között előre. Kezében kisdéd koszoru van. Érzelmek teljesen megfosztják gondolataitól. Öntudatlanul siet a temető távoli zúga felé.

Odaér. Néhány gyertyácskát állít a sirdomb elárgult, elfonyadt virágai közé. Meggyújtja őket, majd a koszorut helyezi a sirdók oldalára.

Letérdel. Imát akar bocsájtani a mindenség Urához. Gépiesen morzsol le pár mondatot. De ereje hanyatlik, az érzelmek lebilincselik az észet s az ifju ráborulva a sirdombra, néma ábrándaiba mélyed.

... Előtte áll az ifju nővér. Ott látja a család angyalát a fehér függönyű, napvilágos gyermekszoba kárpitjai között. A szerető testvért a boldog gyermekkorban. Odahajtja gondör, szöke fejecskejét a bátyja ölére s kék, ábrándos szemeit örömtől sugározva függeszti reá. Álmodoznak, hisz oly szép az élet.

De mulnak az idők. Az ártatlan angyal a tisztaság verőfényéből a világ gomolygó ködébe kerül. Álmodozó kedélylyel boldogító képeket varázsolta maga elé s bele se lopózott lelkébe az a tudat, hogy ezekben csalódni is lehet. Ártatlan keblében a legnemesebb érzelmek között öntudatlanul lappangott az ábrándos szerelem tüze.

Álmának megtestesülését mindjárt az elsők között feltalálja. Tapasztalatlan lélekkel fordul az ideál felé. Meg van bűvölve körében, ki van forgatva lelkületéből, ha csak szavait hallgathatja, ha csak álmodozó tekintetét függesztheti reá.

Megfeledkezve mindenről, kiragadva ártatlan világából, öntudatlan szívével boldogan enged a csábító szavaknak. De hisz nem is

akar ellene küzdeni; nem tudja felfogni, mi bűn lehet egy egybe törött csókban, egy együtt töltött boldog órában?

Az élet kiméletlen. A ki nem ismeri, azt könnyen viszi lépre. Ő nem tudhat »nem«-et mondani s így a férfiszépség varázsával könnyen ragadja magával a jellemtelenség a nyiladozó virágot.

A testvért, a szerető bátyát az élet küzdelme tartja távol; hisz egyedül vannak, az ő fiatal vállaira nehezedik a kenyérkeresés munkája. S ha sejt is valamit, magáról itél; lelkülete pedig tiszta, még gondolatát sem tűri meg a bűnnek. És ez a lélek azt hiszi, hogy nincs reá mód fölvilágosítani a rideg életről, a menyből ideszakadt angyalt. Azt hiszi, bűn meggyilkolni a komor valóval az ártatlanság elrejtett ábrándjait. Nincs bátorsága, nincs ereje hozzá.

Egyedül vannak. Őt a kenyér tartja távol s munkája közben hányszor olvadnak egybe verejtékével forró könnyei, melyeket ez elhagyatottságért, az elköltözött szülőkért hullat . . . És ez az.

Az áldott szülők hiánya sietteti az első csalódás drámáját. Hiába minden megtesztése most már az ifjunak; a leány testben, lélekben meg van törve. A vihar kerülhetlenül dönti meg a hervadozó rózsát. Néhány hét . . . s az Eg kebelébe fogadja a pályátvesztett angyalt . . . nem is közénk való volt . . . ott fönn az ő helye.

Egymásután merültek föl e képek az

várják, míg a kormánynak tetszeni fog kortesszolgálatok jutalmazására borraivalóról is gondoskodni.

Mert tudják meg, hogy e hazában erőszakoskodni csak a kormány érdekében lehet sikerrel, de a kormány az ő abszolút akaratát korlátozó semmiféle erőszakot meg nem tűr, még ha a törvény, a jog, az igazság képeznék is azokat a korlátokat, a melyek azt az abszolút akaratot szabadon garázdálkodni nem engedik.

Városi közgyűlés.

Pécs, 1898. okt. 31.

Egy »stikli« vel kezdődött a mai közgyűlés, a melynek célja volt Bánffy báró megrekedt szekerének tologatói közé Pécs város törvényhatóságát is besorozni. Persze nyílt, egyenes eljárással ez nem ment volna olyan könnyű szerrel, a fufang nagymesterének, Bánffy bárónak a receptje szerint kellett hát eljárni s a csongrádi indítványt szépen becsempészni a nélkül, hogy a bizottsági tagok nagy részének erről tudomása is lehessen.

A bizottsági tagoknak kézbesített tárgysorozat azért mélysegesen hallgatott az egészről, csak a közgyűlésre megjelenteknek szolgáltak a meglepetéssel, hogy helyeiken egy pót-tárgysorozatot találtak, a melyen 39-ik tárgy gyanánt *Krasznay Miklós*nak indítványa szerepelt, „hogy az országgyűlés képviselőházához az alkotandó törvények sürgős letárgyalása iránt fölrát intéztessék.“

Persze az augurok úgy számítottak, hogy a mai közgyűlés bőséges tárgysorozata eléggé ki fogja meríteni a városatyákat, úgy hogy mire a 39-ik számra kerül a tárgyalás sora, a hivatalos szavazatokon kívül már nem lesz jelen senki s akkor

ifju előtt. Lassan, hogy annál kinzobbakká tegyék perceit. De nem bírja . . . Lángra lobban e képek hatása alatt az elfojtott érzelem tüze . . . Sötét szándék fogamzik meg agyában . . . Itt látja . . . fölmerül előtte a gonosz lelkű csábító arca. Föl vannak korbácsolva idegei . . . nem tud parancsolni tolongó terveinek . . . Fölugrik a sirról; el akar rohanni. Vad léptekkel készül, megosztva öntudatától, a legborzasztóbb tett elkövetésére . . . De . . . im! halkán, mélán csendül a kápolna harangja, ezüst csengésű hangja a hit, a feltámadás balzsamát hullatja széjjel a lanyha esti szélben . . . Az ifju homlokához kap . . . lerogy a földre s lassan csuszik vissza a sirdombhoz. Zokogása, esdeklő imája olvad a csengő harang bűbajos szavába.

A harang szavára lassankint oszlik a tömeg. Gyérül a temető. A gyertyák végső sugaraikkal kísérteties fényt vetnek a távozókra, kik a kegyelet adóját leróva, a hit balzsamával szívükben megkönnyebbülten hagyják itt szeretteiket. Egy-két sirtól nem tudnak megválni. A fölszakgatott sebek hatalmukba ejtették újra a már szunyadozó érzelmeiket s most már nem lehet egykönnyen elaltatni őket. De hiába . . . már a kápolna harangja is elhal a léghen . . . késő van . . . távozni kell. . . . A gyertyák kialusznak . . . az őszi köd kiszorítja a fénylő füstoszlopot . . . sötét lesz . . . a szél újra szárnyaira kel s a temető visszanyeri lélelmes egyhanguságát.

És mégis . . . a terjedő homály oltalma alatt egy alak surran el a tarlott bokrok között. Lassan, mintha léptei zajától maga is

vigan mehet a fufangos talányszerűséggel kiírt indítvány elfogadása.

Az ülés megnyitása után azonban körülnéztek s nagy meglepéssel konstataáltak, hogy a fegyverfogható ellenzékiek közül még nincsen jelen egy sem, nossza hát használjuk föl gyorsan az egerutat, vegyük elő a kis zabi gyereket mindjárt s helyezzük biztonságba, míg el nem jönnek a karvalyok megtépázni szegénykét.

Igy került hát a numeró 39 a második helyre, minthogy az első helyet mégis át kellett engedni ő felségének. A királynak népeihez intézett szózata után, nyomban elővették a 39-ik helyre sorozott indítványt és siettek osztózni *Krasznay Miklós* dr. bős haragjában, a melylyel az „a házszabályok rugalmas korlátain belül harcot folytató országgyűlési kis töredékre“ lecsapott.

Átcsempészték hát szerencsésen a 39-ikből 2-iknek előléptetett csodaszülöttet a veszedelmes retortán s most már indulhat bátran nagy útjára: megmenteni *Bánffy* bárót és kabinetjét s velük együtt a veszélyezettett „államföntartó“ nagy párt-szövetkezetet; a gyerekeknek a papája pedig most már biztos lehet benne, hogy a legközelebbi választásoknál a megmentett *Bánffy* báró őt is *ki fogja nevezni* népképviselőnek, mert a míg a nép választott, ugysis hasztalan próbálkozott belejutni a honatyaságba; de a polgármester is biztos lehet benne, hogy most már nem késbetik soká a kir. tanácsosság, hisz oly megható módon sietett a honmentő határozat *egyhanguságát* konstataálni, hogy még azt sem tartjuk kizártnak, mikép előbb-utóbb ő is egy kis jóindulatu szivtúltengésbe eshetik s megkapja ami ezzel jár: a szép penziót, meg a képviselői fizetést.

A sikerült stikli után aztán vigan szavazták meg a városatyák az évi 36.000

megremegne. A szűrös bokrok meg-megakasztják útjában az előretörőt. Föl sem veszi, sietve rohan előre. Minden lépéssel könnyíti lelkét. Minden lépés közelebb viszi céljához.

Oda törekszik a kápolnán túl egy kis sirdomb felé. A lelkiismeret szózata úzta a vidám cimborák köréből, ide az elhagyatottságba. Próbálta elhallgattatni, de hiába volt a kísérlet, nincs menekvés előle.

Rideg a környezet. Göröngyös ösvények vezetnek a sirdomb felé.

Reá talál a hantolásra. Ismerős előtte a homályban is a kiseded sir, hisz rémes álmaiban hányszor jelent meg előtte e kép.

. . . . Mintha most is álmodnék . . . Szinte hihetetlen előtte, hogy ne álom legyen. Nem álom az, hogy ő, ki eldobott magától egy szívet, ki könnyen, minden lelkifurdalás nélkül megtört egy lelket, most ott álljon a sirdomb mellett . . . !

Forró láz gyöttri testét. Reszketni kezd egész valójában. Térdei meginognak, leereszkedik a sirra.

Elveszti öntudatát. Kinzó zsibbadás nehezedik agyára. Nem tudja megszabadítani magát a környezet hatásától.

Feje előre hanyatlak. Forró homlokával a hideg sirkőhöz ér . . . Ez eszméletre téríti. Megborzong . . . Gondolkozni kezd . . . Öntudatra tér.

Ledobja fejéről kalapját. Födetlen fölvel emeli az égre megtört szemeit, kezeit görcsösen összekulcsolva néz sokáig a fekete éjbe. Majd fájdalma hangokban tör utat magának:

frt költségtöbbletet igénylő fizetésemelést, 338.000 frt új adósságot, megfelelő új adót stb., úgy hogy igazán csodálatos, hogy meg nem szavaztatták velük a Drávanak ide vezetésére szükséges milliócskát; ma olyan jó kedyben voltak, hogy még a 38 %-os kvótát is megszavazták volna.

Hogyisne! hisz ők ma megmentették a hazát s megmutatták annak a hitvány parlamentnek, hogyan kell egyhanguan emelni a fizetést, adót, meg a tekintélyt.

Részletes tudósításunk a közgyűlés lefolyásáról a következő:

*

Pont kilenc órakor belépett a közgyűlési terembe a bizottsági tagok éljenzése közt báró *Fejérváry* Imre dr. főispán s elfoglalván az elnöki széket, üdvözölte a megjelenteket s a közgyűlést megnyitottan nyilvánította és elrendelte, hogy a bejelentett indítványok és interpellációk előtt a napirend első pontja intéztessék el. E pont

a király köszönete

volt, melyet a királyné elhunyt alkalmából népeihez intézett. A királyi szózatot a közgyűlés állva hallgatta végig és mély megilletődéssel fogadta s a főispán kimondta, hogy:

a királyi kézirat hódoló tisztelettel tudomásul vétetik.

A főispán ezután bejelentette a törvényhatósági bizottság két tagjának elhunytát,

a kegyelet

adóját leróván a róluk való megemlékezésben. *Szellmann* Győző igazgató tanító érdemeit az iskolaügy és a magyarosodás terén ismertette; *Lauber* Rezsőről elmondta, hogy a törvényhatósági bizottság szorgalmas tagja volt.

— Azt hiszem, fejezte be szavait, a bizottság kegyeletét tolmácsolom, ha indítványozom, hogy a közgyűlés elhunytak feletti részvételének jegyzőkönyvileg ad kifejezést.

A közgyűlés egyhangulag elfogadta ezt s következett a pót-tárgysorozatban 39. szám alá felvett tárgy: *Krasznay Miklós* dr. indítványa, hogy a törvényhatóság irjon fel az országgyűléshez a fontosabb törvényjavaslatoknak sürgős letárgyalása és törvényerőre emelése iránt,

— Óh! Teremtőm! csak te, egyedül te tudod . . . te látod lelkemet. Az emberek előtt kemény alarccal vontam be a rideg élet. Fásulttá lett ez alarc alatt . . . de te és drága angyalod előtt a legkisebb redőig nyitva áll . . . . A hiuság . . . a félrevezetés vezetett rettentő bűnömre, egy angyal eltaszítására, de a sziv, a lélek nem hallgatott el a tett után. Gyötör, kinez a tudat . . . Vedd el Uram! vedd el a keresztet . . . távolítsd el lelki szemeim elől e viragtalan sirhantot . . . Az az angyali arc . . . az a szőke fej nem hagy nyugodni! . . . takard el előlem e képet . . . vagy vond fáradt szemeimet a megváltó halál fekete leplébe! . . . Nem bírom már tovább . . . . nincs már bennem erő, mely elviselhetővé tenné a rettentő bűnhődést! Vége! Bocsáss meg Luciám . . .

Ajkain elhal a szó. Leszámolt életével. Kezébe szorongatja a büntető eszközt . . . Rettentő állapot . . . Irtózatosságot . . . Azt hiszi, hogy már csak percei vannak hátra.

. . . A hold előbukkan a felhők közül. Első sugarai a sirkőre esnek. Vakító féhérségében kápráztatóan tükröződik vissza pár arany betű:

»A viszontlátásra.«

Reáfüggeszti megtört szemeit a ragyogó betűkre . . . Megrebben . . . Eldobja a gyilkot . . . Megzsibbasztja akaraterejét az a tudat, hogy ő vele így találkozni is kell.

És nem tud meghalni — fél a találkozástól!

Zombory Dezső.

vagy mint az indítvány szövegéből kitetszik, foglaljon állást a törvényhatóság az országgyűlésen most folyó

obstrukció ellen,

melynek segítségével az ellenzék folytatja a harcot a Bánffy kormány és a többség ellenében.

Tróber Aladár dr. főjegyző olvasta fel az írásos indítványt, mely elítélendőnek véli a harcot, melyet »a házszabályok rugalmas korlátain belül az országgyűlés egy kis töredéke folytat« s mely az indítvány szerint »a parlamentarizmus tekintélyét veszélyezteteti.«

Az indítvány megokolásában hivatkozik a törvényre, mely jogot ad, de köteletségévé is teszi a törvényhatóságnak, hogy a törvényhozás menetét figyelemmel kísérje. Ez most kötelessége valóban a törvényhatóságnak, mert ha »az áldatlan obstrukcionális vitát látjuk, nincs hazafi, ki lelkében el ne borulna.« Ez a vita nemcsak hátráltatja a fontos közgazdasági törvények megalkotását, de azokat a »kényszermegoldásba« sodorja. Tehát kéressék fel az országgyűlés a törvények sürgős megalkotására. Így az indítvány.

Krasznay Miklós dr. nem kívánta szóval is megindokolni bővebben az indítványt, melyhez egyetlenegy hozzászólás történt.

Little József volt a felszólaló, ki szerint a dolog sokkal fontosabb, mintsem hogy szó nélkül lehetne az indítványt tudomásul venni s elfogadni. Nem helyeselte soha, nem is helyesli a közgyűlési teremben a politikát; nem akar ítéletet mondani a törvényhozásról, de most az alkotandó fontos törvények sürgőssége valóban aktuális teszi ezt. Sürgősek volnának ezek a törvények s az ellenzék küzd ellenük. De mit tesz a kormány és pártja? A kormányparti képviselők — köztük a mi városunk képviselője is — bölcsen hallgatnak. A vámterületet ismertetni itt nem lehet célja. Nem vár mindent az önálló vámterülettől s minden baj okát nem keresi a közös vámterületben; sok esetben a bizonytalan jognál többet ér a törhető jog. A legnagyobb kárt a mai bizonytalan helyzet okozza. Végeredményében ez az állapot kiszámíthatatlan; mi lesz, hogy lesz, senki sem tudja. Csak egy a bizonyos, hogy a külföld előtt elvesztjük hitelképességünket. Érzése melegeivel pártolja az indítványt, hogy felhívandó a törvényhozás, miszerint a mai törhetetlen állapotnak vessenek véget.

Majorossy Imre polgármester: Dolgozzanak!

Más senki sem óhajtván az indítványhoz hozzászólni, a főispán kimondta a határozatot:

— Az indítvány tehát elfogadtatott . . .

A polgármester (hangsúlyozva): Egyhangulag!

A főispán: . . . egyhangulag elfogadtatott.

Következett az indítvány letárgyalása után

egy interpelláció.

Engel József bizottsági tag adta be az interpellációt, írásba foglalva három kérdőpontot, melyek a következők voltak:

1. Mivel a vízhiány a városban nagy, alkalmaztatott-e a vízpazarlást elkövetők ellen a vízhasználati szabályrendelet 81 és 82. szakasza?

2. Miképen véli a polgármester a vízhiányt orvosolhatónak és mily időre lesz ez kivihető?

3. Mivel a folytonos víz-elzárás közegészségügyi tekintetben veszedelmes, szándékozik-e a polgármester a nagy vízvezetéki bizottságot összehívni, hogy az tanácskozzék a víz-mizériákról?

Az interpelláció felolvasása után *Engel József* röviden megindokolja interpellációját. A vízhiánynak — sok esetben hallotta állítani — a vízpazarlás az oka. Fel lettek-e az ilyen vízpazarlók jelentve a rendőrségnél s érvényesítették-e ellenük a szabályrendeletben foglalt jogokat? Hallotta, hogy a vízhiány megszüntetése végett a Dráva-víz is akarják beve-

zetni s ettől félt, hogy tifusz-járvány lép fel. Végül mért van elzárva a város alsó része délután 1 órától reggel 6 óráig a víztől, holott itt köztisztasági tekintetből is a legszükségesebb a víz, mert az emésztő gödrök a víz által való tisztításra vannak tervezve.

Majorossy Imre polgármester, a ki az interpelláló beszédébe egyszer közbe is szolt, hogy a vízelzárás azért van, mert nincs víz, — nyomban felel az interpellációra. Örül, hogy megnyugtathatja az interpellálót és közgyűlést is, mert ő maga is hallott sok mindent beszélni a víz-mizériákról. A vízvezetéki felügyelők utána jártak a dolognak s ha vízpazarlást tapasztaltak, az illetőket feljelentették. Tudomása szerint több ilyen feljelentés történt, de természetesen csak vízszükség esetén ügyeltek a vízpazarlásra, mert ha van víz, annak használati ellenőrzése szükségtelen, mivel a víz-szükséget úgy sem a víz-pazarlás okozza. Az intézkedésekre vonatkozólag a kormánytól küldött szakközegek jártak el. A geológiai vizsgálat után először a Rácváros mellett eszközöltek próbaforrást, de gránitra akadtak. Így jártak a magyarüröghi völgyben is, míg a Bálics-völgyet próbálták meg. Itt a Hirschfeld-téle telken folytak a próbaforrások, de a víz még 54 méteren sincs biztosítva, a mint jelenleg a furás áll.

Záray Károly dr.: Hát a Drávával mi van?!

Majorossy Imre: Kérem, arra is rögtön rátérek. A szakértők az eddigi vizsgálatok szerint oda nyilatkoznak, hogy a vízkérdést megfelelő kavicsréteg feltalálása nélkül nem lehet megoldani. Ezért kértek engem, lemehetnek-e a Drávához, megnézni az ottani talajt. A költség erre négyszáz forint s gondoltam ennyit megér a vállalkozás . . .

— Nem! . . . Egy hatosért is kár! . . . Hangzott több oldalról.

Majorossy folytatja, hogy nézete szerint erőművi áttemelés nélkül bizony onnan vizet nem kapnánk, így hát most Orfű és Mánfa környéke van tervbe véve a vizsgálatokra. A kormány közegei értenek a dologhoz; legyünk bizalommal hozzájuk s várjuk meg az eredményt. Végül a mi a nagy vízvezetéki bizottság összehívását illeti, azt szívesen megteszi, hogy a bizottság is tárgyalhassa a vízhiány kérdésének megoldását.

Egyszerre hárman is felálltak szólásra a polgármester szavai után: *Záray Károly dr., Czirják Ignác és Vaszary Gyula.*

A főispán kijelenti, hogy nem lehet hozzászólni a dologhoz, mert nincs felvéve a napirendbe.

Záray Károly dr.: Tűzzük napirendre!

A főispán a mennyiben felvilágosítást adhat, megadja a szót *Vaszary Gyulanak*. A rendőriőkapitány elmondja, hogy igenis vízpazarlásért tettek feljelentések; de a vízvezetéki felügyelők nem tudván megítélni a vízpazarlás mibenlétét, sok esetben olyanokat is feljelentettek, kiknek cselekménye nem volt ilyennek minősíthető. A hol ez megállapítható volt, ott a legnagyobb szigorúsággal jártak el.

Főispán: Tudomásul méltóztatik venni a polgármesteri választ?

Engel József: Részben tudomásul veszem, csak a Drávavízre vonatkozólag tartom fenn magamnak a szólás jogát.

A közgyűlés a polgármester választ egészében elfogadván, következett a Tanács jelentése arról, hogy a főispán *Scheer Simont* osztálymérnöké, *dr. Vasváry Ferenc* másod aljegyzőt tiszteletbeli árvaszéki ülnökké, *Frühmond Imre* pécs-bányatelepi kerületi orvost tiszteletbeli főorvossá kinevezte.

A közigazgatási bizottság ama közlése, hogy a közoktatásügyi miniszter a város közönségének a tanítói korpótlékok állami átvállalása iránti kérelmét elutasította, — hallgatóság tudomásul vétetett.

Az igazoló választmány a legtöbb adófizető bizottsági tagok jövő évre megálapított névjegyzékét beterjesztette azzal, hogy *Stein*

Lajos dr. a bizottsági tagságról lemondván, helyébe *Spitzer Lajos* lépett elő. Az előterjesztés tudomásul szolgált.

Az igazgató választmány előterjesztést tett a III. és IV. kerületben elhalálozás folytán üresedésbe jött bizottsági tagsági helynek választás utján leendő betöltésére. E szerint a választmány *folyó évi december negyedikére* javasolja kitűzni a választást s a választásra a III. kerületbe elnökül *Kindl Józsefet*, helyettesül *Fekete Mihály* tisztii főügyészt, a IV. kerületbe elnökül *Ratkovics Ferencet*, helyettesül *Tróber Aladár dr. főjegyzőt* kéri kiküldetni.

A közgyűlés így határozván, következett a város múlt évi házi és alapítványi pénztári

zárszámadásainak

tárgyalása. Felszólalás a tizenöt napos közzététel alatt nem érkezvén be a zárszámadások ellen, a közgyűlés azt általánosságban tudomásul vette.

Engel József szolt elsőnek a tárgyhoz, a ki arra hívta fel a figyelmet, hogy a vasuti vám kezeléseért a vasutnak 10% kezelési költséget fizetünk, pedig az az államnak semmibe sem kerül, mivel a kezelő hivatalnokok semmit sem kapnak belőle. Indítványozza, hogy mivel a város ugys sokat áldoz vasutügyekre, meg kell kérni, hogy a vasut ezután ingyen kezelje a vámot.

Záray Károly szerint van vagy 38 város, hol a vasut kezeli a vámot s mindenütt egy tariffa szerint kap érte hasznót. Tízezer forintig 10%-ot, azon felül 5%-ot vesz. Hasztalan fáradság lenne ez irányban egy lépést is tenni, mert a vasut nem enged. Majd ha az új tariffa életbe lép, akkor kell velük megalakodni.

Majorossy Imre polgármester szerint a Tanács megpróbálkozott már ezzel, de hiába. Saját emberét alkalmazza majd a város, ez lesz a legcélszerűbb.

Little József kifogásolja, hogy a számadásokat csak most terjesztik be. E mellett a városi javadalmak jövedelmei, köztük a kaszárnyáké nincs kimutatva. Tavaly is kérte ezt és kéri évek óta, de hiába. Világosan akar látni a város kezelésébe s csak akkor lehet bizalommal a város ügyeinek vezetői iránt. Utasítani kéri a Tanácsot, hogy ezentul korábban terjeszse be a zárszámadást, a mire különben a törvény is előírja a határidőt. Továbbá a javadalmak jövedelmének, a bevételek és kiadások részletes kimutatásának elkészítésére is utasítást kér, mert így a közel egy millióba került kaszárnyákról nem lehet tudni, melyik hozza meg a 6%-os kamatot s melyik hoz csak 3%-ot. Pedig ez utóbbi van — több.

Deutsch Kornél főszámvevő felvilágosítást ad. A kaszárnyák jövedelme 3-9% átlag, de a Frigyes kaszárnya meghozza a 6%-ot is. Jövőre részletezni fogja a bevételeket és kiadásokat. Hogy ily későn volt a zárszámadás beterjeszthető, annak oka, hogy a házipénztárról szóló zárszámadással együtt az alapítványi pénztárakét is be kellett terjeszteni. Már pedig 52 alapítványi pénztár van. Ezek nélkül márciusban be lehetne terjeszteni a zárszámadást; így a jövőben legkorábban májusban lehet csak.

A közgyűlés e felvilágosítás után a zárszámadásokat tudomásul vette, a Tanácsnak arra vonatkozó összes javaslatát szó nélkül elfogadta, magáévá tevé *Little József* indítványát is. *Engel József* indítványa felett napirendre tértek.

Következett a tárgysorozat kilencedik pontja, az új

szervezkedési szabályrendelet

tárgyalása s az új fizetések és fizetési különbözetek fedezetének megállapítása.

A szabályrendeletet általánosságban a részletes tárgyalás alapjául elfogadta a közgyűlés, miután a főjegyző előadta, hogy az egyszer már felterjesztett szabályrendeletet most a belügyminiszter kívánsága szerint dolgozta át a polgármester.

A részletes tárgyalás átlag simán és gyorsan ment, úgy, hogy egy óra alatt az egész szabályrendeletet elfogadta a közgyűlés. Egyes felszólalások voltak azonban, nem annyira a tárgyhöz, mint vele kapcsolatban, melyek érdekessé tették a tárgyalás menetét.

Záray Károly dr. kifogásolta mindjárt egy szakasz ama kifejezését: »hatóságát gyakorolja.« Csak a hatóság képviselőjét lehet gyakorolni, nem magát a hatóságot, de mivel a miniszteri rendelet is e kifejezést használja, úgy is hagyta a közgyűlés.

Fekete Mihály tiszti főügyész a sorrendet kifogásolja, a hogy a polgármester, tanács, stb. egymásután következnek, A sorrendet a törvény kifejezi s vagy alulról, vagy felülről lehet kezdeni, de úgy, hogy a fokozatosság kifejezést nyerjen. A tanács feljebbvalója a polgármesternek . . .

Majorossy Imre: Nono!

Fekete Mihály: vagy hát tagja a polgármester a tanácsnak.

A sorrendet azonban meghagyta a közgyűlés úgy, a mint a szabályrendeletben van.

Elrendelte továbbá, hogy két rendőrfogalmazó helyett egy legyen s legyen egy közgazgatási harmadaljegyző és egy közgazgatási gyakornok.

Vidákovits József a hegybiztosok lótar-tása ellen szólalt fel; de mivel ügyis hegyköz-ségek alakittatnak legközelebb — Záray Károly dr. hozzászólása után — itt sem történt semmi változás.

A rendőrségnél Záray Károly orsz. állandó fogatot kíván hivatalos használatra, mert a bérkocsizás sokba kerül, Kevés a rendőr, a min szinte segíteni kellene.

Majorossy Imre polgármester azt mondja, hogy jó úgy, a hogy most van. Ha kevés a rendőr, itt van a katonaság, az szívesen meg-teszi, hogy megvédi a köz- és vagyonsz-biztonságot.

Litke József szerint a rendőrök nem elég képzettek a szolgálati téren és nincs rájuk kellő felügyelet. Azt kívánja, hogy ő a főkapitányt mindenütt ott lássa, valamint szeretné a polgármestertől is ugyanezt. Lássanak meg mindent, ügyeljenek fel mindenre szigoruan! Ha ez megtörténik, a mai létszám is elegendő.

Vaszary Gyula felelt a felszólalásra s ez is el volt intézve.

Cirják Ignác szólott még e ponthoz s következtek a többi szakaszok, melyek közül a tisztviselőknél kiküldetésük idején való díjazása keltett kisebb vitát, mely szakaszt Záray Károly dr. és Pleininger Ferenc hozzászólása után szintén változatlanul fogadták el.

Épen féltizenkettő volt, mikor a főispán kimondta, hogy az egész szabályrendelet elfogadtatott s következett a fizetések fedezéséről szóló tanácsi javaslat tárgyalása.

Házbérkrajcárok.

A tisztviselői fizetések emeléséből évi 36,416 frt többletköltsége származik a városnak. Ennek fedezésére a tanács házbérkrajcárok szedését indítványozza, olyképp, hogy a lakók fizetett házbérük 5%-kának megfelelő összeget fizetnének városi házbérkrajcár címen. Ezt fizetnék a városi pótdó alól mentes állami tisztviselők és katonatisztek is, ugyszintén a háztulajdonosok a saját lakásuk házbérértéke után. Házbérkrajcár fizetése alól csak a napszámosok lennének fölmentve.

Bár az 5%-kos házbérkrajcárt a közgyűlés tagjai általában magas adónak találták, de a fizetésemelési költség többlet csak így lévén fődözhető, kénytelen-kelletlen megsza-vazták.

Ifj. Némethy József indítványozza, hogy a háztulajdonosok mentessenek föl a saját lakásaik után házbérkrajcár fizetése alól, mert úgyis túl vannak már terhelve adókkal.

Azonban Cirják Ignác felszólalása után, aki hangsúlyozta, hogy a ki szó nélkül elfogadta a fizetésemelést, az a fődözet előterem-

tését sem tagadhatja meg, a közgyűlés Némethy indítványát 56 szóval 4 ellen elvetette.

Ekként a házbérkrajcárokra szóló szabályrendelet is elfogadtatván, a közgyűlés Pleininger Ferenc indítványára kimondotta, hogy a szervezkedési szabályrendeletnek a fizetés-rendezésre vonatkozó intézkedései csak a házbérkrajcárok behozatala tárgyában alkotott szabályrendelet kormányhatósági jóváhagyása után lépnek életbe.

Ekkor az idő már délre járván, a főispán a közgyűlést felfüggesztette s folytatását d. u. 3 órára tűzte ki.

A délutáni ülés.

Délután 3 órakor folytatódott a közgyűlés, melyet mikor a főispán megnyitott, össze-vissza 23 bizottsági tag volt jelen s lassan-kint 32 lett a megjelentek száma, de több aztán nem.

A napirend tizennegyedik pontját, a *fe-gyelmi bírságok* és rendbüntetési összegek kezelése és hováförditása tárgyában alkotott szabályrendeletet, a közgyűlés általánosságban és részleteiben is elfogadta. Egyedül Egry József szólott a tárgyhöz, más senki.

Már a *kórház jövő évi költségvetése* nagyobb érdeklődést keltett és vitát is provokált. Az összes kiadás 99,053 frt 56 krajcárban állapítottatott meg, melylyel szemben a napi ápolási díj 86 krajcárban véleményeztetett.

Záray Károly dr. a bakteorológiai kísérletezés berendezésére felvett 670 frt ellen kelt ki s ő idézte elő a vitát, melyben Majorossy Imre, ifju Némethy József és Piacsek Gyula vettek részt s a vége az lett, hogy a költségvetés egész terjedelmében elfogadtatott s felterjesztetik jóváhagyás végett a belügyminisz-terhez.

Az *emeleti ablakok tisztogatása* tárgyában alkotott szabályrendelethez hozzá szólottak Piacsek Gyula, Bolgár Kálmán, Rauch János és ifju Némethy József s kimondatott, hogy 3 méter magas ablakok, redőnyök tisztogatása heveder alkalmazása mellett szabad s ki ez ellen vét 100 frtig terjedő pénzbírsággal büntetettetik.

A közgyűlés ezután tudomásul vette, hogy a város a *borital és husfogyasztási adó* beszedési jogát 107.300 frtban váltotta meg; 69.300 frtban a boritaladót és 38.000 frtban a husfogyasztási adót.

Következett a sürgős építkezésekre szükséges 238.000 frtos *kölcsön felvétele*. A tanács javasolja, hogy a város 5% kamat mellett a Pécsi Takarékpénztártól vegye fel a kölcsönt, hol az öt éven belül a város által felmondható és részletekben is felvehető.

Litke József ellene van a kölcsön felvételének. Vegyék le az ügyet a napirendről; a tanács terjeszse be a részletes gazdasági és pénzügyi programot s addig az ügy ne tárgyalassék.

Szóltak a tárgyhöz Bolgár Kálmán, Piacsek Gyula, ifju Némethy József, Majorossy Imre és Cirják Ignác s végre az elmérgesedett vitának Záray Károly dr. ama közvetítő indítványával vetett véget, hogy a kölcsön most megszavaztatik, de felév alatt a pénzügyi és gazdasági programot terjeszse be a tanács okvetlenül.

Litke József ez indítványhoz hozzá járult, azt kívánva, hogy új adósságcsinálással addig elő ne álljon a nemes Tanács.

Záray indítványa elfogadtatván, a közgyűlés a 238.000 forintból a Weidinger-féle ház megvételére 4000 frtot, a központi temetőre 30.000 frtot, a budaikülvárosi ovodára 23.000 frtot, a szigetikülvárosi iskolára 11.000 frtot s az új közbáráhidra 170.000 frtot szavazott meg.

S hiába, a következő tárgy ismét adósságcsinálásról szólt. A város *szabályozási ter-vének* elkészítése tárgyában foganatosítandó lejtmezésre kért a Tanács 5000 frtot. Bolgár Kálmán indítványozta, hogy az ügyet ne tárgyalják, mert nincs, ki végezze a lejtme-rezést. Hiszen az épen ma bejelentett ujonan

kinevezett osztálymérnök lemondott. Hozzá-szóltak a dologhoz Rauch János főmérnök, Piacsek Gyula és ifj. Némethy József s végre is a közgyűlés teljesítette a kérelmet.

Eközben felgyújtották a lámpákat a te-remben, mert épen öt óra volt, mikor e pon-tot, a napirend 16-ik pontját letárgyalták.

Még hátra volt 13 tárgy, melyekkel most már sietve végzett a tisztelt közgyűlés a ta-nácsi előterjesztések értelmében.

Legfontosabb volt ezek közül a tanítói fizetésrendezés, melynek alapján megszűnik a bel és külvárosi tanítók közötti fizetési külön-bözet és 3 fizetési fokozat allittatott föl, me-lyekbe 5 évenként lépnek elő a tanítók s 15 év után ötödévi 50 frt korpótlékban részesül-nek. Ez a különbözet a jövő évre az adómen-tes házakra kivetendő városi pótdóval fedez-tetik.

A közgyűlés este félhat órakor végződött, mikorra már alig tartott ki rajta öt-hat város-ata.

H i r e k.

Pécs, 1898. okt. 31.

Népgyűlés.

A helybeli szociáldemokrata-párt tegnap (vasárnap) délelőtt tíz órakor népgyűlést tar-tott a gyár-utca 7. szám alatti egyleti helyi-ség udvarán, hová vagy ötszáz munkás sereg-lett össze egy helyből, mint a közeli vidékről. A hatóságot Oberhammer Antal rendőrkapitány képviselte a gyűlésen, kinek kíséretében volt Kovács Antal rendőrbiztos.

Pontban tíz órakor az egybehívók nevé-ben Szabó József üdvözölte a megjelenteket s felhívta, hogy elnököt és jegyzőt válasszanak. Elnöknek Ferencfi Ferenc, jegyzőnek Jurisits György megválasztatván, a napirendre tért át a gyűlés.

A napirend pedig az önálló vámterület volt, még pedig azzal a minden magyar mun-kástól megvárható célzattal, hogy a népgyűlés az *önálló vámterület mellett* foglaljon állást.

Szabó József volt a népgyűlés első szó-noka, aki a mai állapot, s az önálló vámterü-let közötti különbséget fejtegette. Alapos ismeretekre valló, az igazság meggyőző erejével bíró, higgadt beszédben ismertette, hogy a közös vámterület a kölföldi iparcikkek és mezőgazdasági termények beözönlését vonja maga után s ez a körülmény elnyomja a ma-gyar kisgazdát és kisiparost, elnyomja az egész munkásosztályt. A közözügyi kormány-zati rendszert csak a nagybirtokosok és a nagyiparosok óhajtják, a kik a népszájára spekulálnak. Nagy gabonatermés idején jó olcsón összeszedik a gabonát és kiviszik a külföldre. A kisgazdák olcsón adják el a termést s mi-kor az mind külföldön van, idebenn felszökik a gabona ára, s beáll a drágaság. Az önálló vámterület szükséges az össznép érdekében; úgy a kisgazdára, mint a kisiparosra nézve. A rossz gazdasági viszonyok a tönk szélére juttatják Magyarországot népét s ezt a közös vámterület s az Ausztriával való közösség okozza. A hadsereg közösségét is csak Ausz-tria használja ki; a közös hadsereggel szem-ben a honvédség úgy van, mint a tőkével a munkásság. A közöshadsereg tisztjeit, azok-ból sem a magyarokat, hanem a németeket áthelyezik a honvédséghez, hogy aztán a hon-védség kiadásai terhére nyugdíjazhassák őket. S ha mindezek ellen a kormány nem tiltako-zik, tiltakozzék a nép; különösen most, mikor a hatvanhetes törvény alapján meg lehet szün-tetnünk az Ausztriával való közösséget s biz-tosíthatjuk gazdasági és politikai függetlenségün-ket. S a kisgazdák ezenfelül alakítsanak fogyasztási szövetkezeteket, a kisiparosok és az egész munkásnép pedig mivelődjék, hogy a beözönlő idegenekkel a versenyt kiállja. Mert a gyárakban a magyar munkás csak napszá-mos, s az idegen előmunkások elnyomják.

Ezért van a kivándorlás; a magyar munkás kénytelen hazáját elhagyni és más hazát keresni, hol nem nyomorog. Az igaz magyar munkás azonban, ha szociáldemokrata is, megmarad a hazában; *nem hagyja el a hazát*, mert nem tud megélni, hanem azon van, hogy sorsán itt benn, hazájában, javítsa és ezt is csakis azzal éri el, ha az idegen munkásokkal a versenyt felveszi, ha tanul és művelődik. Mindez azonban hiába van, ha a kormány a nép javát szem előtt nem tartja; ezért emeli fel most a népgyűlés is szavát az önálló vámterület érdekében, hogy figyelmeztesse a mai kormányt és a mai rendszert, hogy csak az önálló vámterület mellett lehet a munkásnép tarthatatlan helyzetén változtatni!

A népgyűlés gyakori helyesléssel kísérte a szónok beszédét, a ki szolt még a nyolcórás munkaidőről, a gyári és egyéb vállalkozói elnyomatásáról a munkásoknak s az összetartásra való buzditással fejezte be beszédét.

Schmira Károly volt a második szónok, a ki a tőle megszokott lelkesedéssel és tüzzel beszélt. Azzal kezdte, hogy némely körök azt mondták a népgyűlésre, hogy annak a *tárgya már nagyon elcsépelte*. Hanem hát kik csépeltek el? Maga a kormány az ő frázisaival, melyekkel a közvéleményt félre akarja vezetni s melyek megiratására ezeket áldoz. Ilyen frázis az *„Egy kisgazda”* legújabb röpirata, a ki valóban nevetséges komédiázást visz véghez a kormány sugallatára. Ha elcsépelte a tárgy, minek állítanak fel hamis közvéleményt s minek bujkál a kormány a közvélemény igazsága elől? Bizony a nép nem tudja, mert nincs iskolázva, hogy mi az a vámszövetség s a közös vámterület káros hatásaival szemben az önálló vámterület áldásait nem ismeri, mert senki sem világosítja fel. A kormány nem törődik a néppel, törődnie kell tehát neki magának. A közös viszonyban Magyarország és Ausztria kutya-macska barátságot élnek s gazdaságilag kizsákmányolja az utóbbi az előbit. Ezt a kizsákmányolást tovább is meg akarja engedni az országgyűlés többsége s tudják ők maguk is, hogy rosszat akarnak, ép ezért bujkálnak a frázisok között. Csináltak önálló vámtarifá-tervezetet is, de ez csak olyan *„nesze semmi fogd meg jól”*-féle tákolmány. Épen ezért kell a népnek kezébe venni az akciót; figyelmeztetni a kormányt, hogy védje meg a népet a pusztulástól. A nép és a szocialisták nem akarnak pusztulást, de fejlődést; nem hanyatlást, de előhaladást. Rágalmazók állíthatják róluk csak, hogy ők a vagyon ellen törnek. Csak a kizsákmányolástól akarnak szabadulni s mert a kizsákmányolást legjobban a közös vámterület mozditja elő, azért az önálló vámterületet követelik.

A szónok itt hivatkozott lapunkra, mint a tiszta függetlenségi elvek harcosára s arra, hogy lapunk úgy az általános választási jog, mint az önálló vámterület érdekében folytatott mozgalmukat pártolta, mint olyan elvek melletti harcot, melyek a függetlenségi párt programjában első helyet foglalnak el. Ők is azt mondják, hogy a *haza és a nép érdekeiért vállvetve kell munkálkodni* s ily vállvetett munkálkodást kérnek és ígérnek az önálló vámterület mellett is, a mi a mai népgyűlésnek tulajdonképeni határozata lesz is.

A nagyhatású beszéd után *Horváth József*, majd *Végh József* beszéltek röviden.

Ferenefi Ferenc elnök erre felolvasta a népgyűlés határozatát, mely szerint a népgyűlés az önálló vámterület mellett foglalt állást, azt üdvösnek és hasznosnak, a közös vámterületet a munkásságra károsnak tartja. Egyszermind indítványozza, hogy a *függetlenségi párt a szociáldemokrata párttal együtt nagy tiltakozó népgyűlést hívjon egybe*, melyen Pecs város egész független erelmű polgársága és a munkásnép tiltakozzék a kormány ama titkos szándéka ellen, hogy a vámközösséget Ausztriával fenntartsa, a nemzet közvéleménye és minden téren már tekintélyes számú esetben megnyilatkozott tiltakozása ellenére is.

A népgyűlés e határozatot elfogadta s negyedtizenkettőkor ért véget.

Napirend 1898. november hó 1-én és 2-án.

Naptár: kedd, nov. 1. — Róm. kath.: Mindenszentek ünnepe. — Prot.: Mindszent. — Görög-kel.: (okt. 20.) Arténusz. — Zsidó: March. 16. — Nap két 6 óra 29 perckor; nyugszik 4 óra 25 perckor. — Hold két 6 órakor este; nyugszik 9 óra 39 perckor délelőtt. — Szerda, nov. 2. — Róm. kath.: Halottak napja. — Prot.: Viktorin. — Görög-kel. (okt. 21.) Hiláron. — Zsidó: March. 17. — Nap két 6 óra 31 perckor; nyugszik 4 óra 24 perckor. — Hold két 6 óra 52 perckor este; nyugszik 10 óra 31 perckor délelőtt.

Időjárás. Kilátás a központi meteorologiai intézet jelzése szerint: boros, enyhe, kisebb csapadék. **Színház:** kedden este »Télen«; szerdán »Iskariót«.

— **(A pécsi zenekedvelők egyesületének hangversenye.)** Szombaton este szép közönséget gyűjtött a nőegylet helyiségébe a pécsi zenekedvelők egyesületének hangversenye. Különösen hölgyek jelentek meg nagy számmal, de a férfivendégek között is ott láttuk *Opris Pétert*, *Levický Gyulát*, dr. *Bors Emilt*, dr. *Mutschenbacher Vikort*, *Razgha Gyulát*, *Ullmann Károlyt*, jánosi *Engel Józsefet*, dr. *Porges Miksát*, dr. *Johann Bélát*, dr. *Müller Jánost*, dr. *Kaufer Jenőt*, stb. stb. A program egyes számait: D-mol vonós-négyes *Bazzinitől* (*Oszvald Ferenc*, *Girardi József*, *Hoff Richard* és *Niedermayer János*), Introduction és andante *Lübeck J. H-től* (*Niedermayer János* gondokán és *Hoff Richard* zongorán), valamint a *Lohengrin* nagy fantáziáját (*Szántó Etelka*, *Preuss Adolf*, nagy vonós zenekar és fuvola) kitünő betanulással adták elő a közreműködők és zajos tetszésnyilvánításokat nyertek a hallgatóságtól. Kiváló sikert ért el *Thaller Gusztávné*, gyönyörű énekével, melyhez a zongorakíséretet *Preuss Adolf* szolgáltatta. Három kedves dalt énekelt: egy románcot az »Ilka« operából és *Fielitztől* két csinos éneket. A kitörő tapsokra még egy negyedik dalt is kellett ráadásul énekelnie az ő ismert énektudásával. A minden izében sikerült hangverseny kilátást nyújtott arra, hogy a zenekedvelők egyesületének ezután rendezendő hangversenyei a jövőben még nagyobb számú közönségnek fognak élvezetet szerezni.

— **(Az izraelita hitközség közgyűlése.)** Vasárnap délelőtt tartotta a pécsi izraelita hitközség közgyűlését *Schapringer Gusztáv* elnöklete alatt s a gyűlésben minde- nek előtt a hitközség által tett két ezer koronás »Erzsébet alapítvány« adománylevele olvastatott fel. *Reich Mór* kérdést intézett az előjárásához, hogy tételt-e intézkedés arra nézve, hogy a Kigyó-utcából az ott levő zajos üzlethelyiségek, — tekintve a zsinagógához való közelségüket, — eltávolíttassanak. Az előjárás a kérdésre megnyugtató választ adott és ígéretet tett, hogy a jövőben is ki fogja terjeszteni erre a dologra figyelmét. A költségvetésre vonatkozó jelentések dr. *Loewy Lipót*, *Löwy Adolf* és dr. *Stein Heurik* töltszalalásai után tudomásul vétetvén, az előjárás — mivel három évi mandatum a folyó évvel lejár, — beszámolt működéséről és *Lenkei Lajos* indítványára a közgyűlés buzgó és eredményes fáradozásukért egyhangú köszönetet szavazott az előjárás tagjainak, kik közül dr. *Nemes Vilmos* alelnök köszönte meg az elismerésnek ezt a tanujelét. Ezután más tárgy hiányában az elnök a közgyűlést bezárta.

— **(A pécsi Műkedvelők Egyesülete)** most tartotta tisztújító közgyűlését. Elnökké *Bálint* Ferencet választották meg, ki eddig egyik legbuzgóbb tagja volt az egyesületnek. Alelnökké *Sántha Antal*, ellenőrré *Fodor Géza*, másodművezetővé *Ódor Gyula*, gondnokká *Devecsery Gyula*, másodjegyzővé *Drenovits Mihály*, ügyelővé *Pálfy Károly* választották meg. Választmányi tagok lettek *Bálint* Ferencné, *Csonka Mariska* és *Horváth Karolin*.

— **(A színházberlet kérdése.)** A színügyi bizottságnak tegnap tartott ülésén a polgármester bejelentette, hogy a színháznak a következő három évre leendő átengedése iránt hirdetett pályázat október 1-én lejárván, addig egy pályázó színigazgató sem jelentke-

zett. Október hónap folyamán azonban *Tiszay Dezső* miskolci igazgató a polgármesterhez intézett levelében kérdezősködött a pályázat egyes feltételeiről, mert ő szándékoznék a színházért pályázni az esetben, ha Somogyi, a jelenlegi igazgató arra nem reflektálna. Pár nap előtt *Andorffy Péter*, társulatunk jeles komikusa is bejelentette írásban abbéli hajlandóságát, hogy kész lenne a színházat a hirdetett feltételek mellett átvenni, de ő is csak az esetben, ha Somogyi azt továbbra is kivenni nem akarná.

Minthogy mindakét jelentkező ehhez a feltételhez kötötte vállalkozását s közelfekvő a fellevés, hogy a hirdetett pályázat a kitűzött határidő alatt szintén ez okból maradt meddő, a színügyi bizottság elhatározta, hogy további intézkedés előtt ez a kérdés Somogyival tisztázandó; miért is megbizta a színügyi albizottságot, hogy Somogyit határozott nyilatkozattételre hívja fel az iránt, vajjon a következő három évre szándékozik-e a pécsi színházat megtartani. Ha Somogyi válasza erre a kérdésre tagadó lenne, úgy a bizottság új pályázatot fogna kiírni, a mikor a most utólag jelentkezett föltételes reflektánsok is szabályszerűen beadhatják majd pályázati kérvényeiket.

— **(Uj gazdasági iskola.)** Hosszu vajudás után végre Német-Bólyban is nyélbe ütötték a gazdasági ismétlő-iskolát. November hó 1-én nyílik meg. Az iskolaszék elnökévé választották ifj. *Schneider József* telkes gazdát, jegyzőjévé *Kresz Ferenc* földmivest, igazgatótanító *Amberger Márton* lett. A jövő szünetében a földmivelési miniszter által rendezendő gazdasági tanfolyamra az iskolaszék *Amberger Márton* igazgató-tanító fölvételét fogja kérelmezni.

— **(Baleset.)** Mint sajnálattal értesülünk, *Trizler* Aladár rendőrbiztos tegnap délután a városháza lépcsőjén lejutott, lábát kifecamította. Felgyógyulása azonban már néhány nap alatt várható.

— **(Késelő após.)** Lapunk szombat esti számában már megirtuk, hogy *Wagner János* Rókus-utcai cipész, pénteken este részeg állapotban beállított vejéhez és ott garázdálkodni kezdett. A lárma nagy népcsoportot támadt s *Wagnert* bevitték a városházára, a honnan szombaton reggel kialudva bocsájtották utnak. De *Wagnernek* úgy látszik nem volt elég ez az egy éj, melyet a rendőrség börtönében töltött, mert alig szabadult ki, haza szaladt s magához vett egy rozsdás fegyvert, újra beállított vejéhez, s azzal fenyegette, hogy most már családjával együtt elpusztítja. A vő természetesen védekezett s igyekezett a fegyvert kicsavarni apósa kezéből. Dulakodás közben *Wagner* eldobta a fegyvert, s hirtelen bicskát rántva, megszurta vejének a kezét, mire ez kénytelen volt apósát elereszteni. A késelő cipész felhasználta ezt az alkalmat és kerekelt oldott. Veje feljelentésére tegnap este a rendőrség *Wagner János* keresésére indult. Meg is találták a szedres kert alatti szőlők között egy gunyhóban — alva. Ott volt mellette az a rozsdás puska is, melyről a vizsgálat már megállapította, hogy teljesen — hasznavehetlen. *Wagnert* puskájával együtt behozták a torony alá, ahol kihallgatásakor sirva panasolta el, hogy ő nem akart senkit bántani, sőt ellenkezőleg veje az, aki őt folyton üti és veri. Arról is panaszkodott, hogy dulakodás közben veje több késszurást ejtett a hátán, ezeknek az állítólagos szurásoknak azonban *nyoma sincs*. *Wagner János* egyáltalában azt a benyomást teszi, mintha nem volna teljesen tiszta észjárású ember, s nem is lehetetlen, hogy az iszákos cipész a delirium tragemens hatása alatt követte el a tegnapi késelést.

— **(Akik másnak vermet ásnak.)** Ugyancsak kedélyes emberek lakhatnak Udvardon. Néhány ember ellen érkezett följelentés a járási főszolgabírói hivatalhoz, hogy *Lukács János*, *Horváth Tádó*, *Horváth György*, *Bozsanovics Marián*, *Emberovits István*, *Kollár Markó* udvardi lakosok, házaik előtt az utcán *öt-hat méter* mély repás vermet ásnak, melyekbe

a télire való zöldséget ássák el, a vermetek azonban még éjjelre is földetlenül hagyják, úgy hogy bárki belezuhanhat a mély gödrökbe, melyekből segítség nélkül ki sem tud jönni s ahol igen könnyen nyakát szegheti. Az ekként ásott vermek az udvardiak testi épségét fölötté veszélyeztetvén, a kedélyes veremások ellen szigorú vizsgálatot indítottak.

— **(Bánya-szerencsétlenség.)** Az első cs. és kir. Dunagőzhajózási társaság szabotcsbányái »Ferenc József« tárnájában f. hó 29-én oly végzetes szerencsétlenség történt, melynek valószínűleg egy emberélet áldozatul esik. Bányalég-robbanás következtében, ugyanis, *Pelko* Károly bányamunkás oly súlyos égési sebeket szenvedett az arcán, kezein és lábain, hogy most életben maradásához alig van remény. A szerencsétlen bányászt a pécs-bánya-telepi kórházban ápolják. A vizsgálat megejtése végett *Vaniss* Sándor főszolgabíró holnap utazik a szerencsétlenség színhelyére.

— **(Iparos szaktanfolyam.)** A pécsi kereskedelmi és iparkamara volt az első az országban, a mely a vidéken az iparos szaktanfolyamok dicsérendő eszméjét megvalósította. Így létesült a múlt évben a kazánfűtők és gépkezelők szaktanfolyama, a melynek örvendetes eredménye a kamara elén állókat, *Littke* elnököt és *Záray* titkárt arra bírta, hogy az eszmét elaludni ne hagyják, hanem azt más t érre is kiterjeszszék. Ugyancsak a kamara kezdeményezésére az idén tehát újabb szaktanfolyam veszi kezdetét, még pedig az ácsok és kőművesek részére, hogy rendszeres oktatás útján szerezhessék meg az iparuk önálló üzeméhez szükséges ismereteiket, a miket eddig csupán egymástól gyakorlatilag eltanulva, csak hiányosan lehetett elsajátítaniok. Ez a szaktanfolyam öt hónapi időtartamra terjed, s az előadások a helybeli főreáliskolában az esti órákban fognak megtartatni. Az ács-iparosoknak az elméleti ismereteket *Kardos* József kir. mérnök, a kőműveseknek pedig *Némethy* József kir. mérnök fogják előadni. A rajzban az összes hallgatókat *Pfeiffer* N. ifju műépítész fogja oktatni, míg a szám- és mértani ugy a nyelv- és irálytani előismereteket *Dischka* Győző főreáliskolai igazgató fogja ismétetni a tanfolyam hallgatóinak, a kiket ezekben az előismeretekben már megelőzőleg oktatott. A tanfolyam hallgatói, számszerint 34 kőműves és 17 ácsiparos. 3-án gyűlnek össze először, amikor közlik velük a tantervet, a rendszeres előadások hétfőn, november 7-én veszik kezdetüket. A tanfolyam befejeztével a hallgatók vizsgát tesznek s ennek alapján képesítő bizonyítványt kapnak.

— **(Állatias ember.)** A rendőrség tegnap délután egy részeg embert fogott el, ki a mértéktelenül élvezett szesztől valósággal állattá súlyodt. *Király* Józsefnek hívják az elvetemültet, ki részeg fővel nem állottta épen mise alatt a belvárosi templomba tántorogni, hol a sok bortól csakhamar rosszul lett — s tengeri betegségbe esett. Rendőri karhatalommal kellett a templomból a torony alá vinni, a hol ma elveszi méltó büntetését embertelen tetteért.

— **(Az önfeláldozás ritka esete.)** A Miszla községhez tartozó Parrag szőlőben Heil József házat hat éves nevelt gyermeke, *Vineker* Henrik, játszás közben felgyújtotta. A kis gyermek ijedtében másik kis testvérével az ágy alá rejtőzött, mi közben a tűz gyorsan annyira elharapódzott, hogy a szoba ablaka, ajtaja, sőt a szobagerendák is égni kezdtek. Ekkor érkezett oda *Fitler* János alsóbikádi földmives és meghallotta az égő szobába szorult gyermekek kétségbeejtő jajkiáltását. Halált megvető elszántsággal egy vasvillával kiszakította az égő ablakfát és berohant a lángban álló szobába, honnan a két alélt gyermeket saját élete kockáztatásával kimentette. Ekkor értesült róla, hogy az égő szobában még egy csecsemő van; erre újra behatolt a szobába és a nagy füst és lángok dacára a csecsemőt is még élve sikerült neki

kimentenie. Jóllehet mentés közben az ő ruhája is több helyen tüzet fogott és égési sebeket szenvedett. A bátor életmentő megjutalmazása érdekében előterjesztést tettek, vármegyénk alispánjához.

— **(Két dudás egy csárdában.)** A bezdáni dunai csárdában a napokban folyt a mulatozás. Horváth János rendelte a bort és csak neki huzta a cigány. Később belépett a korcsmába *Bosnyák* Mátyás is. Bort rendelt és ráparancsolt a cigányra keményen, hogy az ő nótáját huzza. Horváth János felugrott az asztaltól. Villogott a szeme és az arca vörössé vált a haragtól. Harsogott a szoba, amikor keményen rákiáltott *Bosnyák* Mátyásra: — Most nekem huzza a cigány! *Bosnyák* Mátyás épen olyan legénynek tartotta magát, mint a másik. Nem akarta eltűnni, hogy annak joga legyen parancsolni. Reá parancsolt tehát újra a cigányra, hogy huzza el az ő nótáját. Horváth felragadott egy vastag botot, odaugrott a legény elé és rákiáltott: — No várj, majd neked én huzom! A másik percben lecsapott a bottal a legényre ütötte, verte, a míg ez össze nem esett. Akkor meg rugott egy ketőtt rajta. Régi közmondás, hogy két dudás nem fér el egy korcsmában. A bosszúálló legényt letartóztatta a csendőrség.

— **(Megszűnnek a jogászejegyek.)** A most folyó színiévadban az igazgató jogászaiknak földszinti állóhelyekre adott ki jegyeket, a melyekkel a fiatalság a földszinti ülőhelyekhez a páholyok mentén vezető oldaljárókon sorakozva élvezte az előadásokat. A színügyi bizottság tegnapi ülésén *Schapringer* Gusztávnak már az albizottságban tett indítványára elhatározta ezeknek a jegyeknek a beszüntetését, mert veszély esetén az ülőhelyek közönségének gyors menekülését akadályozhatná az oldaljárók álló közönsége. Sajnálja ugyan a bizottság, hogy ez a rendszabály épen az intelligens fiatalságot érinti kellemetlenül, de nem vehette magára a felelősséget, hogy a netán mégis bekövetkező szerencsétlenség esetén az a szemrehányás ne érhesse, mikép határozottan tett indítvány ellenére sem intézkedett ez elővigyázati rendszabály megtétele iránt.

— **(Eltévedt kis fiu.)** *Deutsch* Lipót nagy Flórián-utca 11. szám alatti lakos 3 éves kis fia a tegnapi kora délutáni órákban elment hazulról s még este sem tért vissza. Az aggódó szülők jelentést tettek az esetről a rendőrségnek, mely a késő esti órákban a piactéri Szent Háromság szobra előtt megtalálta az eltévedt kis csöpséget. A kis fiu ott ült a szobor lépcsőzetén s keservesen pityergett. A rendőr bácsi megszólítására is az volt első szava: »Mama, kiflit.« A kis szökevényt haza vitték szülőihez.

— **(Garázdálkodó vasuti.)** A rendőrség tegnap délután letartóztatta *Szodor* József vasuti munkást, ki részeg állapotban tért *Kossuth* Lajos-utca 41. sz. a. lakására s ott szállásadójának összes ablakait bezúzta. Miután részegségében valóságos dühöngővé lett, bevitték a kórház hűsítő zuhanya alá.

— **(Önként jelentkezett tolvaj.)** *Mihájlovits* Sándor vukovári születésű volt csendőrőrmester legutóbb Harkányban volt *Fekete* Márton ottani pékmesternél mint elárúsító alkalmazva. A napokban gazdája kilenc forint értékű süteménnyel telt kosárral elárúsításra küldte *Mihájlovits*ot ki azóta nem ment vissza. A süteményeket Harkánytól Pécsig az egyes községekben eladta, ide érve azonban elfogyott a pénze így élelem hiánya miatt ma délután önként jelentkezett *Kovács* Antal ügyeletes rendőrbiztosnál, ki a hűtlen elárúsítót letartóztatta.

— **(Tolvaj ügynök.)** Rovott előéletű, zajos multu embert tartóztatott le ma délután a rendőrség. *Bosnyákovics* Lipótnak hívják. Volt már pincér, bányász, házi szolga s legutóbb a »Beifeld József« budapesti pénzváltó bank sorsjegyekben utazó ügynöke. Mint ilyen, került ma délben *Zelms* N. pécsi téglá-

gyáros házába, ahol szintén sorsjegyeket akart árusítani. A konyhában azonban nem talált senkit, s felhasználva a magányt, egy ezüst tejmerő kanalat akart ellopni, de épen ekkor lépett ki a szakácsné a szobából. Lärmát csapott, rendőrt hívtak, ki a tolvaj ügynököt letartóztatta. A kihallgatásánál az is kiderült, hogy legutóbb itt Pécsen *koldulással* is foglalkozott.

— **(Uj táblai bíró.)** Dr. *Dévai* Ignác budapesti törvényszéki bíró a pécsi kir. ítélőtáblához bírónak kinevezetett.

— **(Gyufafogyasztás az egyes országokban.)** Legtöbb gyufát fogyasztanak el Németországban, hol 12 szál gyufát használ el naponként 1—1 ember, míg Angliában fejenként 8, Belgiumban 7, Franciaországban 6, Amerikában szintén 6, Ausztráliában pedig 4 gyufát fogyaszt 1—1 ember naponként. Egész Európában naponként 20 millió gyufát égetnek el. A világ évenkénti gyufaszükséglete 740 millió korona értéket képvisel. A gyufa rendkívüli olcsósága könnyen megmagyarázható abból, hogy 1 font foszforból nem kevesebb, mint 1 millió gyufát látnak el fejecskevel. A főnnálló gyufagyárak közt a legrégebb a híres jönköpingi gyufagyár Svédországban, mely 45 év óta áll főnn és ez idő alatt 6 milliárd skatulya gyufát adott el 65 millió korona értékben. E gyufamennyiség egymás mellé rakva 50-szeresen foglalná át a földgömböt. A jönköpingi gyár főnnállása óta munkadíjakban több mint 15 millió koronát fizetett ki. Érdekes tudnunk, hogy a gyufa főltalálója magyar ember volt, *Irinyi*, ki azonban nemcsak az anyagi hasznot, hanem a főltalálás dicsőségét is másnak engedte át.

— **(Szoba tűz.)** Könnyen végzetessé válható baleset történt tegnap délután *Hordóssy* Györgyné Papnövelde-utca 15-ik szám alatti lakásán. *Hordóssy* Györgyné mindjárt ebéd után távozott hazulról egyik ismerőse meglátogatására s hét éves leánykáját egyedül hagyta otthon. Délután a befűtött kályhából egy zsarátnokdarab kihullott s meggyújtotta a szoba futó szőnyegét, melytől csakhamar egy székre akasztott paplan is tüzet fogott. Az otthon maradt kis leány — ki ezalatt a konyhában játszadozott — látva a nagy füstöt és lángokat, az udvarra szaladt és segítségért kiáltott. S a házbelleknek szerencsére sikerült is a tüzet rövid idő alatt eloltani.

— **(A legyezők hazájából.)** Kinában minden nagyobb városban, minden körülletben más és más alakja van a legyezőknek. Sehol a föld kerekén annyi legyezőt nem használnak, mint épen a copf hazájában. A felkelő nap országának fiai és leányai az összehajtható legyezőket kedvelik különösen. Az Európában is elterjedt széles levelű pálmákból készült legyezők is Kinában készülnek és ezek a legolcsóbbak. Ilyen pálmalevelekből azonban hozzáértő mesterek nagybecsű dolgokat is készítenek. A pálmalevelet apró szerszámokkal művészi formákban lyukasztatják ki. A legyező nyele többnyire elefántcsontból készül. Főleg Angliában divatosak a kínai legyezők ilyen formában. A hazájukban a legelőkelőbb körökben sem használják őket. A legyezők arisztokratái Kinában fehér selyemből készülnek. Könnyű, hat-, nyolcszögletű vagy kör-alaku keretekre tesztik a selymet, melynek az egyik oldalára apró virágbokréta festenek a kínai ecsetművészek. Emeli a legyező értékét, ha egy költemény van rajta, a tulajdonoshoz intézve, a szerző aláírásával. Ilyen formán a poéták Kinában olyan jövedelemhez juthatnak, melyért európai kollegáik méltán irigyelhetik őket. Szeretnek a kínaiak térképeket rajzolni a legyezőkre. Városokról, utakról készítenek pontos felvételeket, melyeket a legyezőkre rajzolnak. Idegeneknek tesznek ezáltal különösen jó szolgálatoakat. mert ezek a legyezők a legmegbízhatóbb kalauzok.

— **(Kétszínű szerelem.)** *Omhar* Fall a neve, athlétság a mestersége, s a bölcsője messzes messze innét — Senegam-

biában ringott. Világszerte való barangolásaiban Bécsbe is került a szép fekete legény és csakhamar lángoló szerelemre lobbant egy gazdag gyáros felesége iránt. Mi tetszett az asszonynak a szerencsény ifjun? Azt nem lehet tudni, de az tény, hogy a szerelme, nemkevésbé heves viszonzszerelemmel jutalmazta. A fehér asszony ettől az időtől kezdve mindennapos vendége lett az állatkertnek, ahol a fekete kedvese produkálta magát, s a férjét és családját egészen elhanyagolta. Jött azonban a bucsuzás ideje. Mindenki fölkerelkedett már a továbbutazásra, csak Omhar Fallnak nem volt kedve Bécsset elhagyni. Pénteken este egy ur jelent meg az állatkertben, a ki a feleségét kereste. A férj volt ez, aki már másodnapja kereste a feleségét. Az athléta azonban semmit sem tudott az asszonyról, noha az előző napon sokáig beszélgetek. Le akarta beszélni Omhart az elutazásról, ez azonban nem maradhatott, mert a trubb igazgatója szerződésileg kötelezve volt, hogy az egész társaságot Senegalba vigye. A férj reménytelenül tért haza az állatkertből, Omhar pedig a társasággal utra kelt Marseille felé. Ott — megállapodásuk szerint már várt rája az asszony, aki körülbelül negyven ezer forint értékű ékszert és készpénzt vitt magával. A boldog pár Marseilleben csakugyan találkozott is. Hogy hogyan fog végződni ez a kétszínű szerelem? Az attól függ, hogy a férj reflektál-e még hűtlen feleségére.

— **(Mikor a vonat megjátsza magát.)** A holnapi szomorú ünnepre tekintettel, a kegyelet tegnap már nagy számú közönséget vitt a temetőbe. A »Pécs külvárosi állomás« utátjárójának korlátja azonban a délutáni órákban hirtelen becsukódott, mert egy mozdony, mely után öt-hat megrakott kocsis volt akasztva, folyton ott robogott föl és alá az utátjáró korlátja előtt. A temetőből hazatérő nagy számú közönség — természetesen — kénytelen volt a korlátot kívül vesztegelni, míg a kis vonat onnan elrobog. Vártak is egy ideig türelemmel, de később midőn a vonat sehogy sem akart onnan távozni, hanem vidáman pöfékelt föl és alá az utátjáró előtt — békétlenkedni kezdett. De a türelmetlenkedés, mely hangos kifejezést is nyert, mit sem javított a közönség helyzetén. Teljes félórába került, míg a vonat onnan elindult, amikor a korlátokat felhúzták s az időközben körülbelül párszáz főre szaporodott néptömeg végre hazaindulhatott. Csinos dológ volna, ha most a kegyelet ünnepe két napján, midőn száz és száz ember keresi fel szerettei sírját, az ilyen »kis vonat« ismét megjátszaná magát a »Pécs külvárosi« állomás utátjárója előtt.

— **(Mely nép mosdik legtöbbször?)** Bizonyára a mohamedán nép, melynél legtöbbször vallási kötelesség a próféta szavai szerint a tisztaság. Ezért mosakodnak az izlam hívői oly gyakran. Minden vallási szertartást és imát mondás előz meg és pedig kétféle mondást különböztetnek meg: a »ghasl«-t mely teljes vizallámerülésből és a »vudut«-t, mely csak egyszerű mosásból áll, mialatt a kéz-, kar-, nyak- és lábmozdást értik. Mind-egyik tag mosásánál külön imát mondanak. Ha már most meggondoljuk, hogy a mohamedánok naponta legalább ötszöri imádkozásra kötelezve, ugy könnyen megértjük, hogy a mohamedánoknál a tisztaság nagyobb élet-szükséglet képez, mint bármely más nemzet fiainál.

— **(Fogas jogi kérdés)** Arról van szó, hogy ha egy borbély valakit vasárnap délután még két óra előtt bezapponoz, szabad-e neki az illetőt két óra után megborotválnia? Erre a berlini törvényszék, amely elé ez a rettentően fontos kérdés eldöntés végett került, igennel válaszolt. A »Nord-deutsche Allgemeine Zeitung« a következőket írja erről az ügyről: M. berlini borbély még februar 6-án, egy vasárnapi napon, mi-

dőn tizenkét óra után több vendége érkezett, többször figyelmeztette segédeit, hogy munkájukat úgy osztsák be, hogy két óráig elkészüljenek. Pontban két órakor aztán megparancsolta nekik, hogy a munkát hagyják abba. De a segédek épen egy egy urat borotváltak, akiket nem lehet félig borotváltan elbocsájtani, amiért is befejezték munkájukat. Egy rendőr észrevette ezt a kihágást és M. urat feljelentette. Az alsóbíróság azonban fölmentette, ami ellen az ügyész és a főügyész föllebezést jelentett be. A föllebezést most a felsőbb bíróságok is elutasították s a perköltségekben a német államkincstárt marasztalták el.

— **(Vizsgálatok az állami anyakönyvi hivatalokban.)** Az utóbbi időben arról értesült a belügyminiszter, hogy az egyes állami anyakönyvi felügyelők a szokásos vizsgálatok idejét már jó előre tudatták az illető anyakönyvvezetőkkel s így megghiúsították a vizsgálatok célját és eredményét. A miniszter most szigorú körrendeletet bocsátott ki az állami anyakönyvi felügyelőkhez, melyben utasítja őket, hogy tartózkodjanak ezen hibák elkövetésétől, általában pedig gondjuk legyen arra, hogy az érdekelt anyakönyvvezetőket készületlenül találja a vizsgálat, hogy annak alapján legyen megítélhető az illető munkássága.

— **(Bacillusmentes lakás.)** Himlő, tífusz, kolera, pestis és Isten tudja még hányféle gonosz betegség leskelődik alattomosan a szegény halandóra. Az ember nem is veszi észre, mikor ront rá az a nyomorult kis párány, a bacillus s amikor észreveszi, már rendesen késő. Csoda-e hát, hogy a rettentő nyavalyáktól való félelmében sok ember olyan védekezési módot választ, amely nevetésre ingerel. Egy Heyden nevű yokohamai orvos például olyan házat talált föl, amelybe csakugyan nem férközhetik be bacillus. (De hát az orvos ur egész életét abban a kalitkában akarja tölteni?) Erről a furcsa házról egyéb iránt egy német orvosi hetilap a következőket írja: A ház falai üvegtömbökből és üveglapokból állnak, amelyek légmentesen fémkeretbe vannak foglalva. Közé a legfelsőbb emelet csúcsához kis nyílás van, amelyen át a lakásban levő levegő kitölülhet, de külső levegő be nem hatolhat a házba. Külső levegő kizárólag egy csővön át kerülhet az üvegpalotába, amely cső messze kinyulik a házból. A cső külső végén egy olyan készülék van, amely a csőbe tölülő levegőt előbb vattán átszűri és glicerinnel sterilizálja. Ily módon csak abszolút tiszta, bacillusmentes levegő juthat a házba. Csak egy bacillust nem tudott száműzni a derék doktor a házából: a betegségekkel való rettegés bacillusát.

A Horgony-Pain-Expeller igazi, népszerű háziszerré lett, mely számos családban már több mint 27 év óta mindig készletben van. Hátfájásnál, csipfájdalom, fejfájásnál, köszvénynél, csúznál stb.-nél a Horgony-Pain-Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító-hatásuaknak bizonyultak, sőt járványkórúknál, minő: a kolera, hanyóhasfolyás, az altestnek Pain-Expellerrel való bedörzsölése mindig igen hasznosnak bizonyult. Ezen kitűnő háziszér jó eredménnyel használtatott bedörzsölésként az influenza ellen is és 40 kr., 70 kr. és 1 frt üvegenkénti árban a legtöbb gyógyszerárban készletben van, hanem bevásárlás alkalmával mindig határozottan: mint »Richter-féle Horgony-Pain-Expeller«, vagy »Richter-féle Horgony-Liniment« kérendő és a »Horgony« védjegyre kérünk figyelni.

Vidéki hátralékosainkat tisztelettel kérjük, sziveskedjenek hátralékaikat mielőbb beküldeni.

— **Lapunk legközelebbi száma, a holnapi ünnep miatt, szerdán este jelenik meg.**

Pécs szab. kir. város

meteorologiai állomása jegyzetei

1898. október 31. reggeli 7 órakor.

Barometer (redukált) = 61.2 mm. (emelk.)

Hőmérsék = 10.4 °C

» maximuma: 16.2 °C

» minimuma: 6.9 °C

Párányomás: 8.9 mm.

Relatív nedvesség: 95%

Felhőzet: 10° Ci — St. SE.

Szélirány s erő:

Csapadék 24 órai: nyomok.

Borult, esős, enyhe.

Dr. Czirei.

Művészet, irodalom.

○ **Három előadás.** Szombaton és vasárnap este a *Jafet 12 felesége*, vasárnap délután *Dreyfus kapitány* kerültek előadásra és az ünnepnapokon színházba járó közönség meglehetősen számban nézte meg mindhárom előadást, még legkevesebben szombaton este voltak. Most aztán, hogy a vasárnapi közönség is megnézte ezt a két gyöngé darabot, s az igazgató már ugysem remélheti, hogy nagy látogatottság mellett adhatja elő azokat a jövőben reméljük, hogy mindkettőt hosszú időre le fogja venni a műsorról. (Tsi.)

○ **Köztelek Zsebnaptár 1899.-re.** A »Köztelek Zsebnaptár« ötödik évfolyama, melyet *Rubinek Gyula* és *Szilassy Zoltán* az orsz. magyar gazdasági egyesület titkárai szerkesztettek, most jelent meg. Az új évfolyam ismét számos újítást, bővítést és javítást tartalmaz, a melyek ezen gazdasági zsebnaptárt a gazdaközönség nélkülözhetetlen kézikönyvévé teszik. Különösen ki kell emelnünk, hogy a zsebnaptárból a könyvvezetésre vonatkozó nyomtatványok ki vannak hagyva, melyek a rendszeres könyvvezetést úgy sem helyettesíthetik, hanem helyettük könyvviteli minták és a szükséges pénzbevétel és kiadások, valamint a napszamosok jegyzésére szükséges nagyobb számú rovatolt lap van beillesztve és a egyes természetű feljegyzések számára kiváltható tiszta lapokból álló jegyzőkönyv van csatolva. A zsebnaptár szakbeli része teljesen a hazai viszonyoknak megfelelő adatokat tartalmazza, úgy hogy a zsebnaptár alkalmas a külföldi kiadók által hazánkban annyira terjesztett de a külföldi viszonyoknak megfelelő idegen zsebnaptárak kiküszöbölésére. A csinos kiállítású könyv bolti ára 2 frt. Megszerezhető bármely könyvkereskedőnél.

○ **A „Pillangó“**-című élelapp 40. száma megjelent, tartalmaz a szokott fényes kivitelű 24. illusztráción kívül számos jobbnál jobb adomát. A „Pillangó“ előfizetési ára egy egész évre csak 4 frt, a ki azonban már most az 1899. egész évre előfizet, 1898. október hó 1-től ez év végéig ingyen kapja a lapot. A „Pillangó“ szerkesztősége és kiadóhivatala, Budapest, VI., Teréz-körút 35. sz. alatt van. Mutatványszám ingyen.

○ **A Magyar Könyvtár** most küldi szét 65—70. számait, melyek ismét örvendő tanúságai annak a jó izlésnek, mely e derék vállalat szerkesztését vezeti. A sorozat élén a classicus irodalom egyik legüdébb terméke áll: Cicerónak gyönyörű művecskéje „Az öregségől“, melynek mély életbölcsestől áthatott vigasztaló oktatásait még most is ép anyyi élvezettel lehet olvasni, mint majdnem 2000 évvel ezelőtt. Az ezután következő füzet az angol irodalom egyik legújabb kitűnőségét, Rudyard Kiplinget mutatja be, még pedig abban a munkájában, mely rá nézve leg-

jellemesebb: az Indiai Történetek-ben. Az angol után egy magyar novellista következik: Kabos Ede, egyike újabb elbeszélő-irodalmunk legértelmesebb tehetségeinek, a ki ebben a füzetben is — címe „A csengeri kalapok” — a modern élet finom megfigyelőjének és a könnyed elbeszélői hang művészenek mutatja magát. — Magyar tárgy a következő füzet is: egy XVII. századbéli erdélyi történetírónak, Szalárdi Jánosnak „Siralmas Krónika”-ja, melyből Angyal Dávid, kitűnő historikusunk szedte ki a legérdekesebb részleteket, kivált a Bethlen Gáborra, az I. és II. Rákóczi Györgyre vonatkozókat. Végül az utolsó kettős füzet nagy vívmányt jelent irodalmunk piacán: a „Magyar Könyvtár” besorozhatta olcsó füzetei közé Arany Toldi-ját. Hogy ez mit jelent, bizonyosan felesleges fejtegetni. Üdvözljük e téren a „Magyar Könyvtár”-t, amely ha így halad, megbecsülhetetlen szolgálatokat fog tenni nemzeti kulturánknak. — Minden szám ára 15 krajcár.

Törvénykezés.

§ **Négy év helyett nyolc.** Ma hirdették ki Berkes Sámuel osztrói erdőőr előtt a kuriai ítéletet. Berkest a pécsi kir. törvényszék a Tompa János ellenében megkísérelt szándékos emberölés miatt négy évi fegyházbüntetésre ítélte s ezt az ítéletet a kir. tábla is helybenhagyta. A Curia azonban, tekintve, hogy vádlott már hasonló büntényért tíz évig el volt zárva, büntetését *nyolc évi fegyházra* emelte fel.

§ **Az eltűnt százások.** Matievics Jócó izségi lakos két társával Siklóson a Pelikán vendéglőben vacsorázott f. évi augusztus tizenötödikén és százassal akart fizetni, de a pincér nem tudta azt felváltani. Erre Deszancsics György volt tapolcai molnár, a ki szintén a vendéglőben volt, ajánlkozott, hogy ő felváltat akárhány százast, sőt ezrest is, ha arra szükség van. Matievics átadott neki öt darab százast s Deszancsics azokkal eltávozott, de visszatérésére hiába vártak. A feljelentés alapján azonban elfogták s ma sikkasztás miatt egy évi börtönre ítélte a pécsi kir. törvényszék, mely büntetésből a vizsgálati fogság által egy hó kitöltöttnek veendő. Vádlott, ugy védője, dr. Jobst László ügyvéd, valamint a kir. ügyész felebezték az ítélet ellen.

§ **Halálos végű veszekedés.** A múlt hó kilencedikén Papp István tettyei kőbányájában összevesztek Lizán András hatvanöt éves és Holicsek Máttyás huszonöt éves munkások s egész délután munkaközben is fenyegették egymást, este pedig, midőn Lizán hazafelé indult, Holicsek újból belékötött, felpofozta, mire Lizán kirántva kését mellbe szurta megtámadóját, ki vérmérgezés következtében meg is halt. A pécsi kir. törvényszék ma kilenc havi börtönre ítélte Lizánt s abból is egy hónapot kitöltöttnek vett a vizsgálati fogság által, mivel tette igen közel áll a jogos önvédelemből elkövetett emberöléshez. Tekintve, hogy emberélet esett áldozatul, az ügyre vonatkozó iratok felterjesztetnek a felsőbb bíróságok elé.

TÁVIRATOK

— **Allami tisztviselők a miniszterelnöknél.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A magyar allami tisztviselők október 23-án elfogadott emlékiratát ma nyújtotta át egy küldöttség Bánffy Dezső bárónak. A küldöttség szónoka, Ohrel Péter, p. titkár, a miniszterelnököt kérte jogos kívánalmaikat figyelemben részesíteni.

Bánffy azt válaszolta, hogy az ország pénzügyi helyzete nem engedi jelenleg a

kérelem teljesítését. *De ezzel a válaszzal együtt megjegyezte azt is, hogy a tisztviselők multkori közgyűlésén egyes szónokoktól használt erős és tapintatlan kifejezések sokfelé keltettek visszatetszést. Erőszakkal —* ügymond a miniszterelnök — *semmit sem lehet keresztülvinni, különösen akkor, ha az a cél is ott van, hogy a dologból politikai tőkét kovácsoljanak.*

Ezzel a küldöttséget elbocsátotta

— **A reformáció emlékünnepe.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A ref. egyház tegnap ünnepelte a reformáció emlékét. A fővárosi kálvintéri templom zsufolásig megtelt ájtatos közönséggel, a karzatokon pedig a református gimnázium énekkara foglalt helyet. Pap Károly lendületes szép beszédben emlékezett meg a reformáció eredetéről.

— **A hercegprimás nevénapja.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Vaszary Kolos biboros érsek ma ünnepelte nevénapját. Reggel nyolc órakor a primási palota házi kápolnájában csöndes hálaadó misét mondott, azután visszavonult szobájába és senkit sem fogadott. A névnap üdvözlésre megjelentek, szokás szerint, a portásnál kitett ívre írták neveiket.

— **A Magyar Jogászegyletből.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A Magyar Jogászegylet tegnapi teljes ülésén Dr. Vavrik Béla, kuriai tanácselnök, az egyesület elnöke, megható szavakban emlékezett meg arról a veszteségről, mely a magyar jogászvilágot Horvát Boldizsár halálával érte s bejelentette, hogy az elnökség az egylet nevében koszorút helyez a ravatalra ezzel a felirással: „A nagy úttörőnek — a Magyar Jogászegylet.” Ezután az elnök bejelentette, hogy az egylet élete örvedetes lendületet vett az által, hogy a jogászelet számos kiválósága, így Erdély Sándor igazságügyminiszter és sokan a felsőbb bíróságok tagjai közül tagokul léptek be az egyletbe. Az igazságügyminiszter az egylet iránti érdeklődésének azzal is kifejezést adott, hogy az egyleti kiadványok eddigi 15 kötetét az összes kir. törvényszékek és kir. ügyészségek számára megvette és azonfelül köriratot intézett a bíróságokhoz és ügyészségekhez, melyben az egyletbe való belépésre buzdítja őket. E mellett előkelő szakértők ajánlkozottak a tél folyamán előadások tartására, melyek között nevezetes helyet foglalnak el a készülő polgári törvénykönyvre vonatkozó értekezések. A Magyar Jogászegylet ezen az ülésén kezdte meg ez idei felolvasásának sorozatát az ügyvédi kamara díszes helyiségében. Dr. Imling Konrád kit. táblai tanácselnök, a polgári törvénykönyv szerkesztőbizottságának tagja, tartott előadást „Dologjogi nyílt kérdések” címen a magánjogi kodifikáció köréből, melyet a nagyszámú hallgatóság nagy érdeklődéssel hallgatott meg. A kiváló előadó a jövő szombaton folytatja felolvasását.

— **A Dreyfuss-ügy.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Mint a „Figaro” jelenté Párisból, gróf Walsin-Eszterházyt ma a becsületrend tagjai sorából törölték. A reviziós lapok nagy meglepéssel fogadták a semmitőszék ítéletét, nem úgy a katonai lapok, a melyek vakmerő módon támadják a bíróság tagjait. „Gaulon” és „Eclair” még mindig reménylik, hogy a revizióból nem lesz semmi.

— **A lázadók sorsa.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Konstantinápolyba jelentik Kandiából, hogy a legutóbbi lázadás tettesei közül ötöt felakasztottak, míg négyet örökös fogságra ítélték.

— **A király utazása.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Ó telsege tegnap

este Lipót főherceggel Gödöllőre a főváros érintése nélkül Bécsbe utazott. Lipót főherceg reggel folytatja útját Bécsből Münchenbe. Az udvari személyzet Gödöllőn marad, mivel ő felsége 3 án hosszabb tartózkodásra Gödöllőre jön.

— **Nem sikerült kongresszus.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Szegeden az alföldi szociálista munkások tegnapi kongresszusa nagy fiaszóval végződött, összesen 14 vidéki szociálista vett benne részt.

— **Beszámoló képviselők.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Tegnap két helyen is volt képviselői beszámoló: Tisza Pista Ugrán, Polonyi Géza pedig Szoboszlón számoltak be választóiknak.

Tisza Pista az ellenzék obstrukcióját gyerekes, léha csínynek nevezte, megelékezve róla, hogy az obstrukciónak a magyar parlamentben először az ő kedves papája adott létet. A kisebbik Tisza tehát önmagára mondta ki az ítéletet, mikor azt állítja az ő papája szülőttéről, hogy az gyerekes, léha csínyekből él.

Polonyi Géza Szoboszlón kijelentette, hogy ily kormányval szemben csak egyetlen fegyvere marad az ellenzéknek s ez az élethalálharc. Lelkes szavakkal buzdította az ifjúságot hazaszeretetre, éberségre s a függetlenségi eszmék melletti kitartásra.

— **Hamisítás Bánffy érdekében.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A „Pesti Hirlap” október 27-ki számában Dessewffy főszolgabírónak a lap tudósítója előtt állítólag tett nyilatkozatát közölte, a mely szerint a főbíró kijelentette volna, hogy ő nem a miniszterelnökkel lefolyt párbeszéde folytán mondott le hivataláról. Most Dessewffy a „Hazánk”-ban nyilatkozik, hogy ő a „Pesti Hirlap” tudósítóját nem fogadta s így előtte nem is tehetett semmiféle nyilatkozatot. Ez a legilletékesebb cáfolat nagy feltűnést keltett a politikai körökben s az ügynek a képviselőház csütörtöki ülésén folytatása lesz.

— **Képviselőválasztás.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Marosújvárt Kemény Géza egyhangulag képviselővé választották.

— **A csongrádi Mungó dühög.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A csongrádi határozat hőse, Burg Dénes úr, ma nyilatkozatot küldött be a lapoknak, melyben polemizál Bartha Miklósnak a „Magyarország” tegnapi számában közölt „Csongrádmegye” című cikkével. Szegény Barthát Burg úr természetesen tisztára tönkre silányította.

— **Az új francia kormány.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Párisból jelentik, hogy a Dupuy-kabinet ma végleg megalakult.

— **A Dreyfus-pör revíziója.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A párisi revízió-párti lapok követelik a volt hadügyminiszterektől, hogy nyilatkozzanak, mért voltak meggyőződve Dreyfus bűnöségéről.

— **A német császár Jeruzsálemben.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A német császár Jeruzsálemben igen sok küldöttséget fogadott s valamennyi beszédre legkegyelmesebben válaszolt.

— **A józseftéri postásikkasztó ítélete.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Tóth Kálmán postatisztet, ki a főváros józseftéri postahivatalánál 91,000 frtot sikkasztott, a budapesti büntető törvényszék ma *hat évi fegyházra* ítélte. Az ítélet ellen úgy a vádlott, mint a közvádó felebezt.

— **Horváth Boldizsár temetése.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Rendkívüli részvét kísérte sirjába *Horváth Boldizsárt*. Tegnap végtisztességére óriási közönség gyűlt össze, valamint közéletünk kitünőségei. A gyászszertartás 3-kor kezdődött. Samassa József végezte nagy és fényes segédlettel. A halottas menet a ke-repesi-uton vonult a temetőbe, ahol a főváros által felajánlott diszshelyen tették nyugalomra.

— **Véres kardpárbaj.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) *Jankovich Jenő* tartalékos hadnagy és *Ullmann Lajos* tiszthelyettes tegnap kardpárbajt vívtak Budapesten. Ullmann az első összecsapásnál súlyosan megsebesült, mire a párbajt beszüntették.

— **Nagy ékszerlopás.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Bécsben tegnap nagy ékszerlopás történt, a lopott drágakövek értéke 12.000 forint.

— **Vasuti elgázolás.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Tegnap reggel az Adony felől Budapestre érkező személyvonat elgázolta *Potocky* váltóőrt. Halálos sebekkel vitték a Rókusba.

Budapesti börze.

— Reich Jenő és Társa távirati jelentése. —

Bpest, okt. 31.

A budapesti gabona-börze árai ma a következők:

Buza, őszre: 9.58; későbbi szállítás: —. —
Tengeri, májusra: 4.70. — *Rozs*, márciusra: 8.24. —
Zab, őszre: 5.91.

Az értéktőzsdén az árak a következők: Osztrák hitelrészvény: 352.25. — Magyar hitelrészvény: 381.75 — Államvasut: 349.60.

Laptulajdonos Felelősszerkesztő
SZAUTTEE GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAISZ JÓZSEF
kiadó.

Nyilt-tér.*)

Dr. GÁL JENŐ

fog- és szájspecialista

uj takarékpénztári palota.

Rendel d. e. 9—12; d. u. 2—6-ig.

Köszönet-nyilvánítás.

Ő fensége Salvator Lipót főherceg udvarmesterei hivatala.

Általános Asbestáru-gyárnak, Budapesten.

Császári és királyi ő fensége, Lipót Salvator főherceg rendkívül meg van elégedve az Asbest-talppal bélelt cipőkkel. Ő fensége hosszabb gyalog kirándulásokon használta a cipőket és úgy érezte, hogy a lába nem fáradt ki — mint más közönséges cipőknél. Küldök egy pár vadász-cipőt, hogy annak mintájára készítsenek másikat ugyanannál a cipésznél s aztán küldjék be.

Hiszszük, hogy a vadász-cipők ép oly jók lesznek és ép oly megfelelők, mint a mint megfelelők voltak a szalon-cipők

Zágráb, 1898. július 8-án.

KRAHL, huszárcapitány.

Nincs többé lábfájás, sem tyukszem, sem izzadós láb, sem bőrkeményedés, sem lábdaganat, sem fagyós láb, sem lábégés. Rövid idei viselés után megkönnyebül a járása annak, a ki cipőjét **Dr. Högyes-féle** az egész világon szabadalmazott **Asbest talpbéléssel** látja el.

Párja egyszerű 60 kr., kettős vastagságu 1 frt 20 kr. Az asbest talpbélés kitünőségét legjobban bizonyítja, hogy a cs. és k. közös hadseregnek és a m. kir. honvédségnek eddig 22500 pár szállított. Szétküldés csakis utánvétellel vagy a pénz előleges beküldése és külön 10 kr. franko. Felvilágosítások és prospectusok, köszönetnyilvánítások ingyen.

Általános Asbestáru-gyár betéti társaság Budapest, VI., Sziv-uteza 18.

👉 **Viszont eladóknak megfelelő árengedmény.** 👈

Egyedüll elárusító raktár Pécsen: **Weisz Adolf** bőrkereskedőnél. **Dombóvárton: WEINER P. JÓZSEFNÉL.**

Alólirt főelárusító által több nagy nyeremény között

f. év márczius hó 22-én

60,000 kor.

f. év április hó 6-án a

600,000 kor.

jutalomdíj fizettetett ki.

LEGNAGYOBB NYEREMÉNY A LEGSZERENCSESEBB ESETBEN

EGY MILLIÓ KORONA.

Első osztályu eredeti sorsjegyek árai :

egy egész
6.— frt

egy fél
3.— frt

egy negyed
1.50 frt

egy nyolczad
75 kr.

A sorsjegyeket utánvétellel küldöm, de az összeg postautalványon vagy ajánlott levélben is beküldhető. A hivatalos tervezetet minden megrendeléshez ingyen melléklek. A húzási jegyzéket minden további felszólítás nélkül a húzás megtörténte után azonnal beküldöm.

Szíveskedjek b. megrendelését mielőbb hozzám, mint a sorsjegyek eladásával megbízott főelárusítóhoz juttatni

Bihari Ede BUDAPEST,
Granátos-utca 14.

Összesen kisorsoltatik
13.160,000 korona.

100,000 sorsjegy
50,000 nyeremény.

le-
va-
an
tu-
is
eg-
t a
se-

(A
os-
ép-

ü-
iv-
rg a
ik-
ná-
cé-
te-

y.
á-
na

a.
A
olt
ak,
is-

á-
eti
en
yi

MESTRITS JENŐ

épület és műlakatos

Király-utca 38. sz. **Pécsett** Percel-utca 35. sz.

Ajánlja jól berendezett üzletét mindennemű

épület- és műlakatos munkák,

erkély-, sár-, lépcső- és kerítés-rácsoszatok, valamint vaskapuk és csillárok vertvasból, továbbá biztonsági zárok és rekeszek, zajtalan görredőnyök, ponyva-gépezetek, villamos csengők, vízvezeték és angol closett-berendezések, a legkitünőbb asztal-tűzhelyek, központ fűtő (central) kályhák, mindennemű díszítőmunkák vert vasból való rajz- és stilszerű elkészítésére a legszolidabb kivitelben.

Segédgépek javítását s egyáltalán minden e szakmába vágó munkát elvállalok.

Midőn üzletemet a n. é. közönség becses pártfogásába ajánlom, előre is biztosítom **áraink versenyképességéről**, valamint gyors és pontos kiszolgálásról.

Tisztelettel

Mestrits Jenő.

Nagy lámparaktár

Király (fő) utca 15.

a Hattyu udvarban.

A közelgő idényre a legszebb újdonságokkal szereltetett föl; rendkívül nagy a választék

villamos csillárok, gáz és petroleum-lámpákban,

melyek tetemesen olcsóbban árusítatnak el, mint bárhol.

Nagy raktár van

villamos izzótetekben,

melyek olcsó áraik mellett, hosszú égési időtartam, valamint állandó fényerő által a többi gyártmányokkal szemben kitűnnek.

 Ugyanott lámpa-átalakítások, javítások elfogadhatnak és a leggyorsabban eszközöltetnek.

